

**ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ТУКАЙ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
«КҮЗКӘЙ АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ»
МУНИЦИПАЛЬ БЕРӘМЛЕГЕ СОВЕТЫ**

КАРАР

«28» март 2019 ел

Күзкәй авылы

№2/1

Татарстан Республикасы Тукай муниципаль районы Күзкәй авыл жирлеге территориясендә Россия Федерациясе дәүләт урман фонды жирләренә, физик һәм юридик затларның хосусый милегендә булган жирләргә кермәгән яшел утыртмаларны кисү тәртибе турында нигезләмәне раслау хакында

Тукай районы прокуроры протесты нигезендә, Россия Федерациясе Урман кодексы, «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрэндәге 131-ФЗ санлы Федераль закон, «Әйләнә-тирә мохитне саклау турында» 2002 елның 10 гянварендәге 7-ФЗ санлы Федераль закон, Татарстан Республикасы Тукай муниципаль районы Күзкәй авыл жирлеге Уставы, Күзкәй авыл жирлеге территориясендә Россия Федерациясе дәүләт урман фонды жирләренә һәм физик һәм юридик затларның хосусый милегендә булган жирләргә кермәгән яшел утыртмаларны рациональ куллану, саклау һәм янадан торгызу максатында, Татарстан Республикасы Тукай муниципаль районы Күзкәй авыл жирлеге Советы

КАРАР БИРДЕ:

1. Татарстан Республикасы Тукай муниципаль районы Күзкәй авыл жирлеге территориясендә Россия Федерациясе дәүләт урман фонды жирләренә, физик һәм юридик затларның хосусый милегендә булган жирләргә кермәгән яшел утыртмаларны кисү тәртибе турында нигезләмәне кушымтадагыча расларга.

2. Татарстан Республикасы Тукай муниципаль районы Күзкәй авыл жирлеге Советының 2018 елның 19 июль «Татарстан Республикасы Тукай муниципаль районы Күзкәй авыл жирлеге территориясендә Россия Федерациясе дәүләт урман фонды жирләренә, физик һәм юридик затларның хосусый милегендә булган жирләргә кермәгән яшел үсентеләрне кисү тәртибе турында нигезләмәне раслау турында» 7/1 санлы карары үз көчен югалткан дип танырга.

2. Әлеге карарны Күзкәй авыл жирлегенең мәгълүмати стендларында урнаштырырга.

3. Әлеге карарны Тукай муниципаль районының рәсми сайтында урнаштырырга.

4. Әлеге карар үтәлешен тикшереп торуны үз жаваплылыгымда калдырам.

Муниципаль берәмлек Башлыгы, Совет
Совет рәисе

Э.Р. Гәрәев

Татарстан Республикасы Тукай муниципаль районы Күзкэй авыл жирлеге территориясендә Россия Федерациясе дәүләт урман фонды жирләрәнә, физик һәм юридик затларның хосусый милегендә булган жирлэргә кермэгән яшел утыртмаларны кисү тәртибе турында нигезләмә

Әлеге нигезләмә Россия Федерациясе Конституциясе, Россия Федерациясе Гражданнар кодексының 15 маддәсе, Россия Федерациясе Урман кодексы, «Әйләнә-тирә мохитне саклау турында» 2002 елның 10 январенлэге 7-ФЗ санлы Федераль законның 61, 68, 77 маддэлэре, Күзкэй авыл жирлеге уставы нигезендә халыкның экологик иминлеген тәэмин итү максатында эшлэнгән һәм Татарстан Республикасы Тукай муниципаль районы Күзкэй авыл жирлеге территориясендә (алга таба – авыл жирлеге) Россия Федерациясе дәүләт урман фонды жирләрәнә, физик һәм юридик затларның хосусый милегендә булган жирлэргә кермэгән яшел утыртмаларны кисү тәртибен билгели.

1. Төп төшенчэлэр

Әлеге нигезләмәдә түбэндэге төп төшенчэлэр кулланыла:

Яшел утыртмалар – табигый һәм ясалма агач, куак һәм үлән үсемлеклэре (паркларны, скверларны, бакчаларны, газоннарны, чэчэклэклэрне, шулай ук аерым торучы агачлар һәм куакларны кертеп).

Табигый территориялэр – бердәм географик (климатик) шартларда формалаштырылган жирлек рельефының, туфрактарның, үсемлеклэрнең билгеле бер төрлэрэн үз эченә алган, хужалык эшчэнлеге кагылмаган яисә аз кагылган территориялэр.

Территорияне яшеллэндэрү – табигый барлыкка килгән үсемлек участкалары, ясалма рэвештә барлыкка килгән яшеллэндэрү объектлары (авыл хужалыгы билгеләнешендэге жирлэрдән тыш), төрле функциональ билгеләнештэге жирлэрнең аз төзелешле, 50 проценттан да ким булмаган өлешен үсемлеклэр катламы тэшкиткән участкалары.

Урманлы территориялэр – төрле функциональ билгеләнештэге, табигый барлыкка килгән урман үсемлеклэре белән капланган табигый территория участкалары.

Агач – диаметры 5 см дан ким булмаган кәүсәсе ачык беленеп торган, 1,3 м биеклектэге (үсентелэрдән тыш) үсемлек.

Куаклык – күпьяеллык, берничә кәүсәле (агачтан аермалы буларак), туфрактарның иң өслегендә үсә торган үсемлек.

Үлән катламы – газон, табигый үлән үсемлеге.

Әрәмәлек – нинидидер бер урында куе булып үсүче үсемлеклэр, куаклар.

Яшел массив – территориясендә 50 нөсхәдән артык 15 еллык (һәм аннан да өлкәнрәк) агачлар үскән территория участогы.

Яшел үсентеләргә зыян килү – яшел үсентеләргә аларның үсүен туктатуга китерми торган зыян салу, шул исәптән ботакларга, тамыр системасына механик зыян китерү, кабыгының бөтенлеген бозу, тере тамыр капламын бозу, яшел утыртмаларның яки тамыр зонасындагы туфракның зарарлы матдәләр белән пычрануы, ут төртү яки башка төр йогынты ясау.

Яшел утыртмаларны юк итү – яшел утыртмаларны кисү яки аларның үсүе тукталуга китергән зыян салу.

Компенсацион яшелләндерү – юк ителгән яки зыян күргән үсентеләрне (2 коэффицент белән) яңадан торгызу

2. Яшел үсентеләрне саклауның төп принциплары

Авыл жирлеге территориясендә үсә торган яшел үсентеләр саклау, рекреацион, эстетик функцияләр башкара һәм сакланырга тиеш.

2.1. Авыл жирлеге территориясендә (авыл хужалыгы билгеләнешендәге жирләрдән тыш) урнашкан барлык яшел үсентеләр (агачлар, куаклар) сакланырга тиеш.

2.2. Авыл жирлеге территориясендә яшел утыртмаларның сакланышын һәм үсүен тәмин итү буенча бурычлар түбәндәгеләргә йөкләнә:

2.2.1. оешмаларга – күрсәтелгән эшчәнлек төрләрен гамәлгә ашыру өчен бирелгән участокларда – әлеге оешмаларның житәкчеләренә;

2.2.2. милектә яки арендада булган участокларда – юридик затларга һәм гражданнырга – милекчеләргә яки арендачыларга.

2.3. Яшел үсентеләр урнашкан жир участоклары хужалары, кулланучылар һәм арендачылары яшел утыртмаларның сакланышын тәмин итәргә, яшел утыртмаларны тиешле карауны тәмин итәргә тиеш.

2.4. Әлеге нигезләмә авыл жирлеге территориясендә агач-куак кисүгә бәйлә проектлау, төзелеш, ремонт һәм башка эшләр алып баручы барлык гражданнырга һәм милек формасына бәйсез рәвештә барлык оешмаларга кагыла.

2.5. Авыл жирлеге территориясендә хужалык, шәһәр төзелеше һәм башка эшчәнлек Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы законнары һәм әлеге нигезләмә белән билгеләнгән яшел утыртмаларны саклау таләпләрен үтәп башкарыла.

2.6. Жир кишәрлеген сайлау актында, төзелеш, хужалык һәм башка төр эшчәнлекне оештыруга проект алды һәм проект документларында яшел утыртмаларның торышы турында тулы һәм ышанычлы белешмәләр һәм проектлана торган объектның яшел үсентеләргә йогынтысын тулысынча бәяләү булырга тиеш.

2.7. Яшелләндерелгән территорияләренә һәм яшел массивларны, яшел утыртмаларның үсүен тәмин итү белән бергә ярашмый торган куллану рөхсәт ителми.

3. Яшел утыртмаларны (агачлар, куакларны) кисү тәртибе

3.1. Авыл жирлеге территориясендә яшел утыртмаларны рөхсәтсез кисү тыела.

3.2. Авыл жирлеге территориясендә агач һәм куаклар кисү рөхсәт нигезендә башкарыла. Кисүгә рөхсәт авыл жирлеге Башкарма комитеты Житәкчесе күрсәтмәсе рәвешендә рәсмиләштерелә.

3.3. Яшел утыртмаларны кисүгә рөхсәт алу өчен, мөрәжәгать итүче авыл жирлеге башкарма комитеты житәкчесе исеменә билгеләнгән форма (1 нче кушымта) буенча хат-гариза бирә, анда утыртмаларның саны, исеме, аларның торышы, кисү урыны һәм аны нигезләү күрсәтелергә тиеш. Гаризага түбәндәге документлар теркәлә:

3.3.1. шәхесне раслаучы документлар;

3.3.2. вәкилнең (әгәр гариза бирүче исеменнән вәкил эшләсә) вәкаләтләрән раслаучы документ;

3.3.3. участокның яқындагы корылмаларга кадәр яки киселергә тиешле яшел үсентеләр төшерелгән башка юнәлешләргә кадәр схемасы;

3.3.4. әгәр жир кишәрлеге күчемсез мөлкәтнең бердәм дәүләт реестрында теркәлмәгән булса, жир кишәрлегенә хокук билгеләүче һәм хокукны раслый торган документларның таныкланган күчермәләре;

3.3.5. биналар һәм корылмалар төзегәндә, габаритларга элгә торган яшел үсентеләр киселгән очракта, расланган проект документлары;

3.3.6. территория хужалары белән яшел утыртмаларны кисү һәм күчереп утырту шартларын килештерү;

3.3.7. утыртмаларны утыртканда яки күчереп утыртканда, инженерлык челтәрләре вәкилләре белән килештерү (жир эшләрән башкаруга ордер ачу белән бергә).

3.4. Авыл жирлеге башкарма комитеты, хат-гариза кәргәннән соң, гариза бирүчегә элгә эш төрән үткәрүгә рөхсәт бирүче махсуслаштырылган оешмага түбәндәге документларны алу өчен мөрәжәгать итәргә тәкъдим итә:

3.4.1. яшел үсентеләр исемлеге;

3.4.2. агач-куак киселергә тиешле категориянең санын, төрән билгеләү максатында төзелә торган яшел утыртмаларны натураль техник тикшерү акты;

3.4.3. киселгән агач өчен түләү турында. Киселгән агач өчен түләү Россия Федерациясе Хөкүмәтенең 2007 елның 22 маендагы 310 санлы карары белән расланган ставкалар нигезендә аерым исәпләнә.

Югарыда күрсәтелгән эшләрне башкару гариза бирүче хисабына башкарыла.

Рөхсәтнең гамәлдә булу вакыты – 90 көн.

3.5. Авыл жирлеге башкарма комитеты мөрәжәгать итүченең хат-гаризасы, яшел утыртмаларны натураль техник тикшерү акты, киселгән агач өчен түләү бәясе нигезендә башкарма комитет житәкчесенең авыл жирлегендә яшел утыртмаларны кисүгә рөхсәт бирү турында карарын хәзерли

3.6. Эшләр башкаруга рөхсәт алган очракта, аның мәнфәгатьләрендә яшел үсентеләр юкка чыгарылган мөрәжәгать итүче, яшел утыртмаларны кискән өчен элгә Нигезләмә нигезендә түләү кертергә һәм компенсацион яшелләндерү үткәрү турында раслаучы документлар тапшырырга тиеш.

3.7. Агач һәм куакларны кискән өчен түләү мөрәжәгать итүче тарафыннан авыл жирлеге бюджетына күчерелә.

3.8. Яшел утыртмаларны кисү буенча эшләр билгеләнгән нормалар һәм кагыйдәләр нигезендә гариза бирүче акчалары хисабына башкарыла. Агачларны аттестацияләнгән белгечләргә генә кисәргә рөхсәт ителә.

3.9. Киселгән яшел утыртмаларны кискәләү, төяү һәм чыгару эш башланган көннән алып өч көн эчендә гариза бирүче акчалары хисабына башкарыла. Киселгән яшел утыртмаларны һәм киселгән калдыкларны эш башкарган урында саклау тыела.

3.10. Агач кисү урыны белән чиктәш территориядә газонга, яшел үсентеләргә зыян килгән очракта, эшләр башкаручы, территория хужасы һәм контроль органнары белән аларның компетенциясе чикләрендә килешенгән вакытта (ләкин зыян китергән вакыттан ярты елдан да соң түгел) аларны мәжбүри рәвештә яңадан торгыза.

3.11. Агач кисү өчен түләү кертмичә, агач һәм куакларны кисү түбәндәге очракларда авыл жирлеге башкарма комитеты тарафыннан рөхсәт ителә ала:

3.11.1. карап-тәрбияләү вакытында кисүләр, санитар кисүләр һәм яшел утыртмаларны реконструкцияләү;

3.11.2. авария һәм башка гадәттән тыш хәлләрне бетерү, шул исәптән жир асты коммуникацияләрен һәм капитал инженерлык корылмаларын ремонтлау;

3.11.3. дәүләт эпидемиология күзәтчелеге бәяләмәсе булса, торак һәм жәмәгать биналарында яктылык режимын бозган агач һәм куакларны кисү;

3.11.4. авария хәлендә булган (аварга мөмкин булган, корыган) агачларны һәм куакларны кисү.

3.12. Югарыда күрсәтелгән очракларда яшел утыртмаларны кисүче гариза бирүчегә авыл жирлеге башкарма комитеты белән килештерелгән урыннарда компенсацион яшелләндерүне үткәрергә кирәк.

3.13. Авария хәлендәге, корыган һәм иминлеккә куркыныч тудыручы яшел утыртмалар комиссия тикшерүе акты нигезендә (2 кушымта) киселә.

3.14. РФ Урман кодексының 20 маддәсе буенча жир кишәрлегендә, гражданинга яки юридик затка милек итеп тапшырылганнан соң, хужалык эшчәнлегенә нәтижәсендә яисә табигый рәвештә барлыкка килгән агач-куак үсемлекләре аның үз милке булып тора һәм ул алар белән үзе теләгәнчә эш итә.

3.15. Рөхсәтсез кисү яки яшел утыртмаларны юкка чыгару дип таныла:

3.15.1. рөхсәт кәгазендә күрсәтелмәгән участка, күләмдә һәм утыртма токимнарын кисү;

3.15.2. үт төртү яки үт белән саксыз эш итү нәтижәсендә агач һәм куакларны юк итү яки зыян китерү;

3.15.3. кәүсәләргә тимерчыбыктан божралар кигерү яки кәүсәне астан кисү;

3.15.4. үсешен туктату дәрәжәсенә кадәр үсеп утырган агач һәм куакларга зыян салу;

3.15.5. агач һәм куакларны ташландык сулар, химик матдәләр, калдыклар белән зарарлау;

3.15.6. корыган агачларны үз белдегәң белән кисү;

3.15.7. үсеп утырган агач һәм куакларга башка төрле зыян салу.

3.16. Дәүләт урман фондында булган агачларны һәм куакларны кисү махсус вәкаләтле дәүләт органнары биргән рөхсәтләр нигезендә башкарыла.

3.17. Әлеге нигезләмәне бозып, агач һәм куакларны бетерү үз белдегәң белән утыртмаларны кисүне аңлата һәм Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы

законнары нигезендә административ һәм жинаять жаваплылыгына тартыла. Авыл жирлеге территориясендә элеге нигезләмә кагыйдәләрен үтәү барлык граждандар, оешмалар һәм учреждениеләр өчен мәжбүри.

4. Компенсацион яшелләндерү

4.1. Компенсацион яшелләндерү яшел утыртмаларны рөхсәт белән кискән, аларга законсыз зыян салган яки юк иткән очракларда гамәлгә ашырыла. Компенсацион яшелләндерү агач, куаклар һәм газоннар утырту өчен яраклы сезонда башкарыла, әмма яшел утыртмаларга зыян китерү яки юк итү фактын билгеләгән вакыттан соң бер елдан да соңга калмыйча.

4.2. Компенсацион яшелләндерү граждандар яисә юридик затлар (алар мәнфәгатьләрендә яки аларның хокукка каршы гамәлләре нәтижәсендә яшел утыртмаларга зыян килгән яки юк ителгән булса) хисыбына башкарыла.

4.3. Элеге нигезләмә нигезендә, яшел үсентеләргә китерелгән зыян табигый формада кайтарылырга тиеш – компенсацион яшелләндерү: 2 коэффициенты белән юк ителгән яшел утыртмаларны яңадан торгызу.

5. Шәһәр төзелеше эшчәнлеген гамәлгә ашырганда яшел утыртмаларны саклау

5.1. Авыл жирлегендә шәһәр төзелеше эшчәнлеген гамәлгә ашыру яшел утыртмаларны саклау буенча таләпләрне үтәп алып барыла.

5.2. Яшелләндерелгән территорияләр, шул исәптән яшел массивлар, шулай ук яшелләндерелгән территорияләргә үстерү өчен билгеләнгән жир участкалары төзелеш өчен һәм аларның максатчан билгеләнеше белән бәйле булмаган файдалануга тапшырылырга тиеш түгел.

5.3. Яшел үсентеләр биләгән жир кишәрлекләрендә төзелеш эшләрен оештырганда, проект алды документациясендә киселергә тиешле яшел үсентеләргә бәя булырга тиеш. Бу очракларда зыянны каплау киселгән агач өчен элеге нигезләмәнең 2 һәм 3 бүлекләрендә билгеләнгән тәртиптә түләүне алдан кертү һәм компенсацион яшелләндерү юлы белән гамәлгә ашырыла.

6. Эшмәкәрлек эшчәнлеген тормышка ашырганда яшел утыртмаларны саклау

6.1. Яшелләндерелгән территорияләрдә һәм яшел массивларда сәүдә итү һәм башка эшмәкәрлек эшчәнлеген алып бару, авыл жирлеге башкарма комитеты рөхсәтеннән башка эшмәкәрлек эшчәнлеген башкару өчен палаткалар һәм башка корылмалар урнаштыру тыела.

6.2. Яшелләндерелгән территорияләрдә һәм яшел массивларда эшмәкәрлек эшчәнлеген тормышка ашырганда шартлау, яну куркынычы булган һәм агулы матдәләр куллану, территорияне пычрату һәм чүпләү, яшел үсентеләргә зыян китерергә яки аларны юк итәргә мөмкин булган башка гамәлләр кылу тыела.

7. Административ жаваплылык

7.1. Әлеге нигезләмәне бозуда гаепле затлар Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә җаваплылыкка ия.

Татарстан Республикасы Тукай муниципаль районы Күзкэй авыл жирлеге территориясендә Россия Федерациясе дәүләт урман фонды жирләренә, физик һәм юридик затларның хосусый милегендә булган жирләргә кермәгән яшел утыртмаларны кисү тәртибе турында нигезләмәгә 1 кушымта

Тукай муниципаль районы Күзкэй авыл жирлеге Башарма комитеты Җитәкчесенә

_____
_____
_____

(оешма исеме яки исем, фамилиясе, атасының исеме, адресы)

Күзкэй авыл жирлеге территориясендә агач-куак үсемлекләрен чикләнган кисүгә

ГАРИЗА

Түбәндә урнашкан жир кишәрлегендә агачларны, куалакларны, агач-куак үсемлекләрен кисүгә рөхсәт бирүегезне сорыйм

_____
_____

(оешма исемен яки исем, фамилиясе, атасының исемен күрсәтергә һәм жир кишәрлегенә хокук төре)

урнашкан торак пункты _____

(торак пункт атамасын күрсәтергә)

Жир кишәрлегендә бар:

агач _____ данә.

куак _____ данә

Жир кишәрлеген үзләштерү һәм төзекләндерү процессында агач кисү өчен акча түләргә һәм дендроплан нигезендә яңадан агач-куак үсемлекләрен утыртырга йөкләмә бирәм.

_____

(Исем, фамилиясе, атасының исеме, имза)

Дата _____

Кушымталар:

1. Беренчел рөхсәт документлары.

2. Жир участогының киселергә тиешле яшел үсентеләр төре һәм саны төшерелгән планы.

Татарстан Республикасы Тукай муниципаль районы Күзкэй авыл җирлеге территориясендә Россия Федерациясе дәүләт урман фонды җирләренә, физик һәм юридик затларның хосусый милегендә булган җирләргә кермәгән яшел утыртмаларны кисү тәртибе турында нигезләмәгә 2 кушымта

Яшел утыртмаларны киселергә тиешле дип тану турында

АКТ

Тукай муниципаль районы Күзкэй авыл җирлеге Башкарма комитеты
«_____» _____ ел

Түбәндәге составтагы комиссия:

1. _____

(Исем, фамилиясе, атасының исеме, вазыйфасы)

2. _____

(Исем, фамилиясе, атасының исеме, вазыйфасы)

3. _____

(Исем, фамилиясе, атасының исеме, вазыйфасы)

яшел утыртмаларны тикшерде.

Тикшерү нәтижәләре түбәндәгеләрне билгеләде:

Нәтижәләр:

Комиссия әгъзалары:

1. _____

(имза) (Исем, фамилиясе, атасының исеме)

2. _____

(имза) (Исем, фамилиясе, атасының исеме)

3. _____

(имза) (Исем, фамилиясе, атасының исеме)